

7. PRIPREMA ZA DRŽAVNU Maturu

1. Ekonomija kao znanost nastaje zbog postojanja uvjeta i zakona ograničenosti. T N
2. Ekonomija se **nije razvila** u posebnu znanost u 18. stoljeću. T N
3. Koji su razlozi za učenje ekonomije?
 - a. lakše razumijevanje utjecaja gospodarskih činitelja na potrošnju, štednju i pozajmljivanje
 - b. minimiziranje profita
 - c. maksimiziranje troškova
4. Godina 1776. smatra se godinom nastanka ekonomije kao znanstvene discipline jer se tada pojavila knjiga Adama Smitha pod nazivom Bogatstvo naroda / Istraživanje prirode i uzroka bogatstva naroda
5. Riječ ekonomija dolazi od grčke riječi oikonomija
6. Sto je ekonomija? znanost koja proučava način na koji društva iskorištavaju ograničene resurse za proizvodnju korisnih dobara i njihovu raspodjelu među različitim skupinama ljudi.
7. Kojom se godinom smatra godinom nastanka ekonomije kao znanstvene discipline? 1776.
8. Gospodarstvenik je isto što i poduzetnik. T N
9. Gospodarstvenik je:
 - a. osoba koja želi ostvariti svoje ciljeve uz najmanje truda i sredstava,
 - b. osoba koja vodi poslovanje stvorene organizacije kako bi osigurala njezinu uspješnost,
 - c. osoba koja odlučuje o ulaganju kapitala i temeljnim gospodarskim pitanjima.
10. Osoba koja nastoji na najbolji mogući način ostvariti svoje ciljeve, uz najmanje truda i sredstava naziva se gospodarstvenik
11. Tko je gospodarstvenik? osoba koja nastoji na najbolji način ostvariti svoje ciljeve a da za to uložiti najmanje truda i sredstava
12. Ako promatramo ekonomiju s područja poslovne organizacije, kažemo da se govori o makroekonomiji. T N
13. Ukupno gospodarstvo utječe na mnoge svoje dijelove, a dijelovi ili sastavnice utječu na ukupno gospodarstvo. T N
14. Radnice tekstilne poslovne organizacije iz Zagreba prestale su štrajkati. O kojemu ekonomskom području djelovanja govori ova rečenica?
 - a. o mikroekonomiji
 - b. o makroekonomiji
 - c. o tržišnoj ekonomiji
15. U nacionalnom gospodarstvu, kada su robni i novčani tijekovi izjednačeni, kaže se da je agregatna ponuda jednaka Agregatnoj potražnji
16. Dva su osnovna područja gospodarstva ili ekonomije s obzirom na područje djelovanja: Makroekonomija i mikroekonomija
17. Objasnite pojam makroekonomije. Makroekonomija je područje ekonomije ukojem se analizira ponašanje gospodarstva kao cjeline
18. Što je mikroekonomija? Mikroekonomija je područje ekonomije ukojem se analiziraju pojedine poslovne organizacije, ljudi i tržišta
19. Ekonomija proučava, između ostaloga, odabir ili izbor. T N
20. Osnovni problem svakoga gospodarstva nije povezivanje ograničenih resursa i neograničenih želja i potreba T N
21. Ograničenost/oskudnost je:
 - a. mogućnost zadovoljenja ograničenih ljudskih želja i potreba neograničenim resursima,
 - b. nemogućnost zadovoljenja neograničenih ljudskih želja i potreba ograničenim resursima,
 - c. nemogućnost zadovoljenja neograničenih ljudskih želja i potreba neograničenim resursima.
22. U naravi je ljudi da žele potrošiti mnogo više nego što imaju, što objašnjavamo zakonom Ograničenosti/oskudnosti
23. Što je oskudnost/ograničenost? nemogućnost zadovoljenja neograničenih ljudskih želja ograničenim resursima, zbog čega se pravilno odabir
24. Uporaba dobara radi zadovoljenja ljudskih potreba i želja naziva se potrošnja. T N
25. Želje i potrebe se ne razlikuju. T N
26. Slobodna dobra, npr. zrak i svjetlost, mogu zadovoljavati potrebe:
 - a. ograničeno, jer ih je dovoljno,
 - b. neograničeno, jer ih ima u ograničenim količinama,
 - c. neograničeno, jer su neograničena i dalje su na raspolaganju.

27. Dobra kojima se služimo za zadovoljenje ljudskih želja i potreba te koja zbog njihove ograničenosti treba proizvoditi jesu
Ekonomska dobra
28. Što je potreba? Potreba je čovjekovo nastojanje da zadovoljimo što mu je nužno za opstanak, a osjeća damu fizički ili psihički nedostaje, odnosno da zadovolji neku želju
29. Jedan od osnovnih problema svakoga gospodarstva jest to što ljudi žele potrošiti mnogo više nego što mogu stvoriti iz raspoloživih resursa. T N
30. Hrvatsko gospodarstvo nedovoljno iskorištava svoje potencijale pa je proizvodnja proizvoda jedne strateški važne gospodarske grane nedovoljna. Uvozimo gotovo sve proizvode te grane koje hrvatski građani redovito konzumiraju. O kojim je proizvodima riječ?
 a. o poljoprivrednim proizvodima
b. o automobilima
c. o elektroničkoj opremi
31. Zbog ograničenosti dobara, moramo na najbolji način uskladiti svoje želje i mogućnosti. To se može postići prema na čelu
Prema načelu oportunitetnog troška
32. Što je osnovni problem svakoga gospodarstva? povezivanje ograničenih resursa i neograničenih želja
33. Odabrati jedno uvijek znači i od reći se drugoga, a druga najbolja varijanta od koje se odustaje zove se oportunitetni trošak. T N
34. Odabir je uvijek jednostavan i lagan pa ograničeni dohodak sili čovjeka na izbor T N
35. Što nastaje kada se izborom jednog dobra odričemo drugoga?
 a. oportunitetni trošak b. proizvodnost c. output
36. U gospodarskom djelovanju često moramo birati između nekoliko mogućnosti. Koji se troškovi pojavljuju u tom slučaju?
a. varijabilni troškovi
b. fiksni troškovi
 c. oportunitetni troškovi
37. Države imaju ograničen iznos novca pa se moraju odlučiti kako i koliko će trošiti za nacionalnu obranu, obrazovanje, zdravstvo i dr. pa se u tom slučaju susreću Oportunitetni troškovi
38. Razmišljate o kupnji ulaznice za koncert ili CD-a. Vaš izbor je ulaznica za koncert, čime se odričete CD-a. U tom se slučaju pojavljuje
Oportunitetni trošak
39. Što je oportunitetni trošak? znos jednog dobra kojega se treba odreći da bi se dobilo višedrugoga. To je vrijednost napuštene mogućnosti
40. Tri bitna ekonomska pitanja s kojima se susreće svako gospodarstvo jesu što, kako i za koga proizvoditi/ stvarati. T N
41. Temeljno pitanje što odnosi se na sljedeće.
 a. koja će se dobra proizvoditi i u kojim količinama
b. koji će se resursi upotrijebiti
c. koji će biti potrošači tih proizvoda ili usluga
42. Temeljno pitanje tko će se koristiti proizvedenim dobrima te kako će se ostvarena dobra razdijeliti među različitim kućanstvima, znači isto što i:
a. što proizvoditi/ stvarati,
b. kako proizvoditi/stvarati,
 c. za koga proizvoditi/stvarati.
43. Svaki ulazak u novi posao traži odgovor na pitanja Što, kako i za koga proizvoditi.
44. Dobra i usluge mogu se proizvesti s mnogo različitih kombinacija resursa uz danu razinu tehnologije pa govorimo o temeljnom pitanju gospodarstva Kako proizvoditi/stvarati
45. Koja su tri temeljna gospodarska pitanja? Što proizvoditi? Kako proizvoditi? Za koga proizvoditi/stvarati?
46. Uz već znane inpute, sve je naglašenija važnost znanja kao kapitala koji postaje ključni preduvjet uspjeha. T N
47. Automobil kao ekonomsko dobro ne može biti potrošačko ili kapitalno dobro. T N
48. Učinkovitom (efikasnom) uporabom dobara osigurava se:
 a. najveća moguća razina izvršenja s raspoloživim inputima,
b. od ređena razina izvršenja s postojećim inputima,
c. najveća moguća razina izvršenja s dodatnim inputima.

49. Proizvodni činitelji mogu se raspodijeliti u nek.oliko skupina, a to su:
- investicije, kamata i kapital,
 - b.** prirodni izvori, rad, kapital i poduzetništvo,
 - prirodni izvori, slobodna dobra i ekonomska dobra.
50. Radom stvorena ekonomska dobra dijele se na Proizvode (robe) i usluge
51. Odnosom između *outputa* i *inputa* iskazuje se Produktivnost (proizvodnost)
52. Kako se naziva odnos između proizvedene vrijednosti i troškova? Ekonomičnost proizvodnje
53. Što je dobro? Dobro je sredstvo koje može zadovoljiti neku želju ili potrebu.
54. Dobra se dijele u dvije velike skupine. Koja su to dobra? Slobodna i ekonomska dobra
55. Definirajte slobodna dobra. Slobodna dobra mogu zadovoljavati potrebe bez ograničenja te koliko se god tih dobara potroši, i dalje su na raspolaganju.
56. Što je ekonomsko dobro? svaka stvar ili usluga koja je željena i rijetka pa je predmetom proizvodnje ili usluga

ODGOVORI

1. T	19. T	39. Oportunitetni trošak je iznos jednog dobra kojega se treba odreći da bi se dobilo više drugoga. To je vrijednost napuštene mogućnosti.
2. N	20. N	40. T
3. A	21. B	41. A
4. Bogatstvo naroda / Istraživanje prirode i uzroka bogatstva naroda	22. Ograničenosti/oskudnosti	42. C
5. Oikonomia	23. Ograničenost/oskudnost je nemogućnost zadovoljenja neograničenih ljudskih želja ograničenim resursima, zbog čega se pravi odabir.	43. Što, kako i za koga proizvoditi
6. Gospodarstvo/ekonomija je znanost koja proučava način na koji društva iskorištavaju ograničene resurse za proizvodnju korisnih dobara i njihovu raspodjelu među različitim skupinama ljudi.	24. T	44. Kako proizvoditi/stvarati
7. 1776. g	25. N	45. Što proizvoditi? Kako proizvoditi? Za koga proizvoditi/stvarati?
8. N	26. C	46. T
9. A	27. Ekonomska dobra	47. N
10. Gospodarstvenik	28. Potreba je čovjekovo nastojanje da zadovolji ono što mu je nužno za opstanak, a osjeća da mu fizički ili psihički nedostaje, odnosno da zadovolji neku želju	48. A
11. Gospodarstvenik je osoba koja nastoji na najbolji način ostvariti svoje ciljeve a da za to uloži najmanje truda i sredstava.	29. T	49. B
12. N	30. A	50. Proizvode (robe) i usluge
13. T	31. Prema načelu oportunitetnog troška	51. Produktivnost (proizvodnost)
14. A	32. Osnovni problem svakoga gospodarstva jest povezivanje ograničenih resursa i neograničenih želja.	52. Ekonomičnost proizvodnje
15. Agregatnoj potražnji	33. T	53. Dobro je sredstvo koje može zadovoljiti neku želju ili potrebu.
16. Makroekonomija i mikroekonomija	34. N	54. Slobodna i ekonomska dobra
17. Makroekonomija je područje ekonomije u kojemu se analizira ponašanje gospodarstva kao cjeline.	35. A	55. Slobodna dobra mogu zadovoljavati potrebe bez ograničenja te koliko se god tih dobara potroši, i dalje su na raspolaganju.
18. Mikroekonomija je područje ekonomije u kojemu se analiziraju pojedine poslovne organizacije, ljudi i tržišta.	36. C	56. Ekonomsko dobro je svaka stvar ili usluga koja je željena i rijetka pa je predmetom proizvodnje ili usluga.
	37. Oportunitetni troškovi	
	38. Oportunitetni trošak	